

QUADRE SINÒPTIC REFERENT AL MITJÀ INTERACTIU

ESTRUCTURA PRIMARIA (desenvolupada en el cos del treball)

TEMA	CONTINGUTS	BIBLIOGRAFIA ESPECÍFICA	EXEMPLES PER A UN ANÀLISI
TEMA 1 : Introducció i pioners del Mitjà digital	-Història i origens del mitjà digital. -Exponents i pioners inicials - Resum dècades s.XX	<p>PRINCIPAL</p> <p>“Els nombres computables, amb una aplicació al Entscheidungsproblem” (Alan Turing, 1936)</p> <p>“Máquinas de computación e inteligencia” (Alan Turing, 1950)</p> <p>“Cybernetics: or, Control and Communication in the Animal and in the Machine” (Norbert Wiener, 1948)</p> <p>“Cibernetica y sociedad” (The Human Use of Human Beings: Cybernetics and Society) (Norbert Wiener,1950)</p> <p>“A Mathematical theory communication”.Claude Shannon, vol. 27, pp. 379-423 i 623-656</p> <p>“The Computer – My Life” (Konrad Zuse, 1993)</p>	<p>PERSONATGES</p> <p>1- Charles Babbage 2- Herman Hollerith (IBM) 3- Alan Turing 4- Norbert Wiener 5- Claude Shannon 6- Konrad Zuse 7- Jack Kilby 8- Llei de Moore 9- A.J.C. Licklider</p> <p>PARAULES CLAU</p> <p>1 – Màquina diferencial, Màquina analítica 2- IBM, Tabulating Machine Company 3- Autòmat cel.lular, Test de Turing 4- Automatització, cibernètica, retroalimentació 5- Teoria Matemàtica de la Comunicació, entropia, Relés, bit 6- Z-1,Z-2,Z-3,Z-4,Z-5, ...ENIGMA 7- Circuits Integrats, Microprocesador, microelectrònica 9- Galactic Network, ARPANET, INTERNET</p>

		<p>“Galactic Network” (A.J.C. Licklider, 1962)</p> <p>“La galaxia Gutenberg”(M. McLuhan,1998)</p> <p><i>Article Norbert Wiener: Promesas Digitales</i></p> <hr/> <p>SECUNDARIA</p> <p>“Analógico y digital” (Otl Aicher,1978)</p> <p>“Las nuevas tecnologías de la comunicación”(G. Bettetini, 1995)</p> <p>Berenguer web – Bibliografía – Història dels mitjans visuals (url d’interès)</p>	
TEMA 2 : Els inicis de l’hipertext i principis de la simulació en el S.XX	-Precursors hipertext -Sistemes audiovisuals orientats a la simulació	<p>PRINCIPAL</p> <p>“As you may think”(Vannevar Bush, article seminal, 1945)</p> <p>“Armas modernas y hombres libres” (Vannevar Bush, 1950)</p> <p>Selecció John Cage: “Silence” (1961)</p>	<p>PERSONATGES</p> <p>1 - Vannevar Bush 2 - John Cage 3 - Fred Waller 4 - Morton Heilig 5- Ivan Sutherland</p> <p>PARAULES CLAU</p> <p>1- Analitzador diferencial, MEMEX 2- Silenci, música no intencional, piano-preparat 3 - Cinerama</p>

		<p>“Empty Words” (1979) “X” (1983)</p> <p>“Cultura visual digital” (Andrew Darley, 2002)</p> <hr/> <p>SECUNDARIA</p> <p>“<i>Remediation. Understanding New Media</i>”(J. Bolter, 2000)</p>	<p>4 –Sensorama 5 – Infografia, Sketchpad, interacció, model tridimensional, simulació visual, disseny automatizat (CAD), realitat virtual</p> <p>Operació SAGE</p> <p><u>PEL·LICULES</u></p> <p>Dziga Vertov (<i>L’home amb la càmera</i>)</p> <p><u>COMPOSICIONS</u></p> <p>-Amores (1943) -Music of Changes (1951) -4'33" (1952) -Theatre Piece (1960)</p>
TEMA 3 : Els origens dels programes interactius i la intel.ligència artificial	<ul style="list-style-type: none"> - Primers programes interactius - Pioners de la Intel.ligència Artificial - Conceptes al voltant de l’I.A (interacció, realitat virtual, 	<p>PRINCIPAL</p> <p>“Computer Power and Human Reason (La frontera entre el ordenador y la mente)” (Joseph Weizenbaum, 1976)</p> <p>“Computer Power and Human Reason: From Judgment To Computation” (San Francisco: W. H. Freeman, 1976)</p> <p>“L’era de les màquines intel.ligents” (Raymond Kurzweil, 1987-1988)</p> <p>“L’era de les màquines espirituals, quan els ordinadors superin la ment humana”(Raymond Kurzweil, 1998-1999)</p>	<p><u>PERSONATGES</u></p> <p>1 - Morton Heilig 2 - J. Weizenbaum 3 - Raymond Kurzweil</p> <p><u>PARAULES CLAU</u></p> <p>1- Sonorama, realitat virtual, interacció, casc virtual 2- ELIZA, concepte intel.ligència artificial 3- intel.ligència artificial, MATRIX</p>

	<p>augmentada, representació tridimensional, CAD,...)</p> <p>“La singularitat és a prop ”(Raymond Kurzweil, 2004)</p> <p>“La fusió de la Mànquina Humana:Ens dirigim cap a Matrix?” (assaig dins llibre: “<i>Cal pendre la pastilla vermella?</i>” Raymond Kurzweil)</p> <hr/> <p>SECUNDARIA</p> <p>“<i>The Art of Interactive Design</i> ”(Chris Crawford, 2003)</p> <p>Berenguer web – Bibliografía – <i>interactius multimèdia</i></p> <p>Article : <i>Escriure programes interactius</i> – FORMATS, UPF, Xavier Berenguer</p>	
TEMA 4 : Hipermedia, multimedie, sistemes operatius i la creacio de la www	<p>PRINCIPAL</p> <p>“<i>A Conceptual framework for the augmentation of Man’s Intellect</i>” (Douglas Engelbart, 1963)</p> <p>“<i>The Home Computer Revolution</i>” (Ted Nelson, 1977)</p> <p>“<i>The Future of Information</i>” (Ted Nelson, 1997)</p> <p>“<i>Tejiendo la Red</i>” (Tim Berners-Lee, 1999)</p> <p>- Caracterització del gènere interactiu. Desenvolupament inicial de la xarxa - Interacció en sentit fort..</p>	<p>PERSONATGES</p> <p>1 - Douglas Engelbart 2 - Ted Nelson 3 - Jaron Lanier 4 – Tim Berners Lee 5 – Steve Jobs 6 - Steve Wozniak</p> <p>Conceptes importants:</p> <p>1 – Ratolí, finestres, ajuda en línia, processador de textos, correu avançat, sistema digital de producció col.lectiva 2 – Xanadú, hipertext, hipermedia 3 – Realitat Virtual, HCI,</p>

		<p>“La galaxia Internet” (Manuel Castells)</p> <p>“Una dècada d’interactius”(Xavier Berenguer, 2004)</p> <hr/> <p>SECUNDARIA</p> <p>“Multimedia: from Wagner to Virtual Reality”(Randall Packer i Ken Jordan, 2002)</p> <p>“Internet, la imprenta del siglo XXI”(A. Piscitelli, 2005)</p>	guants virtuals, programació visual 4 – Internet, <i>HTML, TCP/IP, W3C</i> 5 – Apple, Macintosh, NeXT, Pixar, iMac, iPod 6- Apple Apple II, hardware, software - Hypercard, - ARPANET - 3 onades digitals <u>PEL·LICULES</u> <i>Payback: an interactive movie</i> <i>Pirates of Silicon Valley</i> (biografia Steve Jobs) TV
TEMA 5 : Interactius fora de la xarxa: CD-ROMS, DVD-ROMS (offline)	- Categories: Referencials Infantils Musicals Artístics Divulgatius Didàctics Documentals	URL : Berenguer web – Bibliografía – <i>interactius multimèdia</i>	GÈNERES CULTURALS <u>Referencials</u> - Barcelona Multimedia - Jocs 3 bessones - Educalia - Baby Einstein - Mozart <u>Infantils</u> - Forestia Junior - Secrets de l'univers - Planetary Taxi <u>Musicals-Artístics</u> - Beethoven, symphony num 9 - La musique electroacoustique

			<u>Divulgatius-Didàctics-Documentals</u> - Musée d l'Hermitage - Musée du Louvre - Joan Miró
TEMA 6 : Comunitats en xarxa	<ul style="list-style-type: none"> - Concepte - Ciborgs i tecnosocietat - Preguntes suscitades - Estudi de cas: Second Life 	PRINCIPAL <p><i>“La comunidad virutal: una sociedad sin fronteras”</i>(H. Rheingold, 1996)</p> <p><i>“La cibercultura, el segon diluvi?”</i>(P.Levy, 1998)</p> <p><i>“Ciberculturas”</i>(A. Piscitelli, 1997)</p> <p><i>“Multitudes inteligentes”</i>(H. Rheingold, 2004)</p>	Anàlisi: Món artificial creat a través del programa <i>Second Life</i>
TEMA 7 : Documental interactiu	Tipologies de documental: Documentals expositius	PRINCIPAL: <p><i>“ConText: Towards the Evolving Documentary,”</i> Davenport, G. & Murtaugh, M. ACM Multimedia, San Francisco, 1995</p> <p><i>“Witness: Digital documentary and the passionate voice”</i></p>	<u>TIPOLOGIES I PERSONATGES</u> <p><i>Documentals antropològics expositius:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Robert Flaherty - John Grierson <p><i>Documentals antropològics reflexius:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Dziga Vertov

	<p>Documentals reflexius</p> <p>Documentals antropològics</p>	<p>Número monogràfic de la revista web HorizonZero</p> <p>“Models d’interactivitat en el CD-ROM ‘Joan Miró’, Ribas, J. I., Freixa, P., Julià, D., Berenguer, X. & Parés, R.</p> <p>Formats, 2, Barcelona, UPF, 1999</p> <p>“Difusió cultural i comunicació audiovisual interactiva”, Joan Ignasi Ribas. Temes de Disseny, 18, Barcelona, 2001</p> <p>(Berenguer web – Documental en línia)</p> <hr/> <p>SECUNDÀRIA</p> <p>“El Documental: Historia y Estilo”, Erik Barnouw, Gedisa, 1996</p> <p>“Dirección de Documentales”, Michael Rabiger, IORTV, 2001</p>	<p><i>Documentals antropològics d’observació:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Leacock - Pennebaker <p>Documentals antropològics reactius:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Michael Moore <p>Documentals fora de línia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>The day after trinity (J. Robert Oppenheimer)</i> - <i>Immemory (Chris Marker)</i> - <i>Ann Frank House</i> <p>Documentals en línia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - J.B.Wiesner
TEMA 8 : El videojoc	<p>Videojugador</p> <p>Història</p> <p>Gèneres</p> <p>La consola</p>	<p>PRINCIPAL:</p> <p>“Cultura del videojoc” (Johan Huizinga, 1935)</p> <p>“Game on. The history and cultura of Videogames” (Lucien King, 2002)</p>	<p>Escoles:</p> <p>Escandinava</p> <p>Nordamericana</p> <p>PEL·LICULES</p> <p><i>El cinquè element</i></p>

		Berenguer web – <i>Narrativa interactiva/videojocs</i> <i>Cultura</i>	
--	--	---	--

ALTRES POSSIBLES SESSIONS (SESSIONS EXTRA, COMPLEMENTARIES)

TEMA 9 : Llibres i xarxa	- Escriptors importants. - Literatura potencial	PRINCIPAL: <i>“The new media reader”</i> (Noah Wardro-Fruin i Nick Montfort, 2003) Berenguer web – <i>Narrativa interactiva/novel.les</i>	PERSONATGES Ramón Llull Gottfried Leibniz Johnathan Swift Lawrence Stern Stephan Mallarmé Jules Verne Lewis Carroll Jack London James Joyce Julio Cortazar William Bourroughs Italo Calvino Milorad Pavic Jorge Luis Borges
TEMA 10 : Narracions interactives	- Tipologies - Exemples - Problemàtica..	PRINCIPAL: <i>“Pause and effect:The Art of Interactive Narrative”</i> (Mark S. Meadows,2003) <i>“Visual Explanations: Images and Quantities, Evidence and Narrative”</i> (Edward R. Tufte, 1997)	PERSONATGES i EXEMPLES Lineal: <ul style="list-style-type: none"> • Hiperficcions: Eastgate - Michael Joyce - Clark Humphrey - Stuart Moulthrop - Victory Garden <ul style="list-style-type: none"> • Ramificada • Interrompuda <ul style="list-style-type: none"> - Myst • Generativa - Simcity, Sims No lineal

		Berenguer web – <i>Narrativa interactiva</i> FILMS (apartat lligat amb el de narrativa audiovisual)	Espen J. Aarseth Michael Hipolyte Janet Murray
TEMA 11 : La realitat virtual		<p>PRINCIPAL:</p> <p>“Designing the User Interface: Strategies for Effective Human-Computer Interaction”(B. Schneiderman, 1998)</p> <p>“Virtual Art. From Illusion to Immersion”(Oliver Grau, 2003)</p>	<p><u>PERSONATGES</u></p> <p>- Jaron Lanier</p> <p><u>Conceptes importants :</u> HCI</p>
TEMA 12 : Perspectives entorn les tecnologies Web 2.0	Característiques : -Plataforma -Web lectura/escriptura -Control per part de l'usuari	<p>PRINCIPAL:</p> <p>“What is Web 2.0. Design Patterns and Business Models for the Next Generation of Software” (2005, Tim O'Reilly)</p> <p>“What is web 2.0? Ideas, technologies and implications for education” (Paul Anderson, 2007)</p>	<p><u>TECNOLOGIES:</u></p> <p>CSS Ajax RSS/Atom API P2P XML/XHTML Opml</p> <p><u>OPERACIONS:</u></p> <p>- Publicació personal - Xarxes socials - Client a client - Aplicacions a mesura</p>

	<p><u>EXEMPLES de les característiques</u></p> <p>Bloggin - Blogger</p> <p>Fotos -Flicker</p> <p>Marcadors -Del.icio.us</p> <p>Agregadors -Bloglines</p> <p>Sindicació -Feedburner</p> <p>Mapes API -Google Maps</p> <p>Audio -odeo</p> <p>CercadorsBlogs -Technografi</p> <p>Correu Etiquetat -Gmail</p> <p>Autoria Massiva -Wikipedia</p> <p>Retroalimentació -eBay</p> <p>Opinio clients -Amazon</p>	<p><i>"The trend spotter"</i>(2005, Steven Lévy)</p> <p><i>"Comunicació móvil y sociedad. Una perspectiva global "</i>(Manuel castells, Mireia Fernandez-Ardèvol, Jack Linchuan Qiu, 2006)</p> <hr/> <p>SECUNDARIA</p> <p><i>"Planeta web 2.0: inteligencia colectiva o medios fast food"</i>(Norbert Lee i Nairam Pérez, 2007)</p>	<p><u>PARAULES CLAU:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Podcast, Blog, Wiki, RSS, Etiqueta(Tag), Folcsonomia,social, Remescla (MashUp) <p><u>APLICACIÓ:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Microcontingut, - Usuaris individuals - Col.laboració - Conversació
--	---	---	---

ESTRUCTURA SECUNDÀRIA (més simplificada)

HIPERTEXT	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vannevar Bush: la utopia hipertextual 2. Douglas Engelbart: interfícies i interaccions 3. Ted Nelson: sistema Xanadú 4. Hipertext i literatura 5. Tim Berners Lee: creació www 6. Anàlisi d'estructures hipertextuals: arquitectura i navegació
INTERFICIES	<ol style="list-style-type: none"> 1. Del papir al còdex 2. La galaxia Gutenberg 3. Del paper a la pantalla 4. Evolució de les interfícies digitals 5. Models d'interacció

	6. Anàlisi d'estructures hipertextuals
INTERACCIONS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Model cognitiu 2. Model semicognitiu 3. Model narratiu
WEB 2.0	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tecnologies col.laboratives 2. Més funcionalitat: blogs, wikis,... 3. Integració nous media

- Narrativa implica la creació d'un itinerari, on l'autor crea una historia amb ls actors principals, personatges i trama. Aquest camí que recorre el públic pot ser lienal, estar definit i univoc, o multilinial, és a dir, es va conformant a través de les decisions i preferències de l'usuari.
- La tesina podria abarcar l'**ESTAT ACTUAL DE LA QÜESTIÓ EN EL QUE ES TROBA LA NARRATIVA INTERACTIVA DES DE DIFERENTS TIPOLOGIES EXISTENTS:**

Ex:

DOCUMENATAL INTERACTIU

VIDEOJOCS

TECNOLOGIES COL.LABORATIVES

NARRACIONS INTERACTIVES